

Skatteutskottets betänkande 2023/24:SkU8

Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024

Sammanfattning

Utskottet ställer sig bakom regeringens förslag om ändring i inkomstskattelagen. Ändringen innebär att någon uppräknig inte ska göras vid bestämmandet av skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2024. Skiktgränsen för beskattningsåret föreslås därmed uppgå till 598 500 kronor.

Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Utskottet anser att riksdagen bör avslå motionsyrkandet.

I betänkandet finns en reservation (C) och fyra särskilda yttranden (S, V, C, MP). Ledamoten från Centerpartiet avstår från ställningstagande när det gäller regeringens förslag om pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024 och redovisar i stället sina överväganden i ett särskilt yttrande.

Behandlade förslag

Proposition 2023/24:27 Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024.

Ett yrkande i en följdmotion.

Innehållsförteckning

Utskottets förslag till riksdagsbeslut	3
Redogörelse för ärendet	4
Ärendet och dess beredning.....	4
Propositionens huvudsakliga innehåll	4
Utskottets överväganden.....	5
Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024	5
Metod för uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt	6
Reservation	8
Metod för uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt, punkt 2 (C)	8
Särskilda yttranden	9
1. Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (S)	9
2. Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (V).....	9
3. Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (C).....	10
4. Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (MP).....	11
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag	12
Propositionen	12
Följdmotionen	12
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	13

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Därmed bifaller riksdagen proposition 2023/24:27.

2. Metod för uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt

Riksdagen avslår motion

2023/24:2764 av Helena Lindahl m.fl. (C).

Reservation (C)

Stockholm den 23 november 2023

På skatteutskottets vägnar

Niklas Karlsson

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Niklas Karlsson (S), Per Söderlund (SD), Boriána Åberg (M), Hanna Westerén (S), Eric Westroth (SD), Patrik Björck (S), Fredrik Ahlstedt (M), Ida Ekeröth Clausson (S), David Lång (SD), Mathias Tegnér (S), Marie Nicholson (M), Ilona Szatmári Waldau (V), Cecilia Engström (KD), Helena Lindahl (C)*, Bo Broman (SD), Linus Lakso (MP) och Martin Melin (L).

* Avstår från ställningstagande under punkt 1, se särskilda yttranden.

Redogörelse för ärendet

Ärendet och dess beredning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2023/24:27 Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024. Regeringens förslag till riksdagsbeslut framgår av bilaga 1. Regeringens lagförslag redovisas i bilaga 2. En följdmotion har väckts med anledning av propositionen. Den redovisas i bilaga 1.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att någon uppräknig inte ska göras vid bestämmandet av skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2024. Skiktgränsen för beskattningsåret föreslås därmed uppgå till 598 500 kronor.

Med hänsyn till det nuvarande ekonomiska läget är regeringens högsta prioritet att bekämpa inflationen och hantera dess effekter för bl.a. hushåll. En återhållsam och finansierad budget är viktig. Eftersom utrymmet i de offentliga finanserna är begränsat är det också nödvändigt att de mest angelägna åtgärderna prioriteras. Det finns därför enligt regeringen skäl att pausa uppräknigen av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024 för att kunna finansiera andra satsningar som stöttar hushållen.

Ändringen föreslås träda i kraft den 1 januari 2024.

Utskottets överväganden

Pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens förslag om pausad uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024.

Jämför särskilt yttrande 1 (S), 2 (V), 3 (C) och 4 (MP).

Bakgrund och gällande rätt

Fysiska personer som har beskattningsbara förvärvsinkomster över en viss beloppsnivå ska betala statlig inkomstskatt på dessa inkomster. Statlig inkomstskatt tas ut med 20 procent på den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns. Med beskattningsbar förvärvsinkomst avses den inkomst som är kvar efter det att grundavdraget och ett eventuellt sjiinkomstsvdrag har räknats av (1 kap. 5 § inkomstskattelagen [1999:1229], förkortad IL). Skiktgränsen för statlig inkomstskatt räknas upp varje år och uppgår till det föregående beskattningsårets skiktgräns multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret (förändringen i konsumentprisindex mellan tidpunkterna) plus 2 procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen och avrundas uppåt till helt hundratal kronor. Skiktgränsen för beskattningsåret 2023 är 598 500 kronor (förordningen [2022:1559] om skiktgräns för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2023). Brytpunkten för hur stor fastställd förvärvsinkomst en skattskyldig kan ha, innan statlig inkomstskatt ska betalas, uppgår för beskattningsåret 2023 till 613 900 kronor om den skattskyldige vid årets ingång är under 66 år och till 683 200 kronor om den skattskyldige har fyllt 66 år. Skillnaden beror på att grundavdraget är högre för personer som har fyllt 66 år.

Propositionen

Regeringen föreslår att någon uppräknig inte ska göras vid bestämmandet av skiktgränsen för uttag av statlig inkomstskatt på beskattningsbara förvärvsinkomster för beskattningsåret 2024.

När skiktgränsen för statlig inkomstskatt infördes 1991 bestämdes att gränsen årligen skulle justeras med ett automatiskt verkande inflationsskydd. Själva utformningen, dvs. förändringen av konsumentprisindex plus 2 procentenheter, baserades på att de skattskyldiga skulle tillförsäkras ett reallöneskydd så att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt låg

på en enhetlig nivå (prop. 1989/90:110 s. 299 f.). Genom åren har skiktgränsen både höjts och begränsats i förhållande till den ordinarie uppräknings som annars gäller för beskattningsåret. Uppräkningen av skiktgränsen som gjordes för beskattningsåret 2023 följde det ordinarie förfarandet och var historiskt hög. Det innebär att andelen skattskyldiga som betalar statlig inkomstskatt under 2023 bedöms vara historiskt låg. Med hänsyn till det nuvarande ekonomiska läget är regeringens högsta prioritet att bekämpa inflationen och hantera dess effekter för bl.a. hushåll. En återhållsam och finansierad budget är viktig. Eftersom utrymmet i de offentliga finanserna är begränsat är det också nödvändigt att de mest angelägna åtgärderna prioriteras. Det finns därför skäl att pausa uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024 för att kunna finansiera andra satsningar som stöttar hushållen.

Utskottets ställningstagande

Utskottet anser i likhet med regeringen att en återhållsam och finansierad budget är viktig. Eftersom utrymmet i de offentliga finanserna är begränsat är det också nödvändigt att de mest angelägna åtgärderna prioriteras. För att kunna finansiera andra satsningar som stöttar hushållen finns det därför skäl att pausa uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024. Utskottet tillstyrker regeringens förslag.

Utskottet övergår nu till att behandla ett motionsyrkande som innehåller ett förslag om tillkännagivande i en fråga som anknyter till lagförslaget.

Metod för uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkandet om en ändrad metod för uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

Jämför reservationen (C).

Motionen

I kommittémotion 2023/24:2764 av Helena Lindahl m.fl. (C) föreslås ett tillkännagivande om att regeringen bör återkomma med en metod för uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt som följer den genomsnittliga löneutvecklingen under föregående år, så som den beräknas av Medlingsinstitutet. För innevarande år flyttas därmed skiktgränsen upp med 2,7 procent, vilket innebär att brytpunkten hamnar på en lön på 52 000 kronor i månaden och att regeringens skattehöjning för alla över skiktgränsen mildras med upp till 3 240 kronor per år.

Utskottets ställningstagande

Metoden för att fastställa skiktgränsen framgår av bestämmelserna i 65 kap. 5 § inkomstskattelagen. Skiktgränsen uppgår till skiktgränsen för det föregående beskattningsåret multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus 2 procentenheter. Utskottet konstaterar att skiktgränsen för statlig inkomstskatt ökar med 2 procentenheter utöver inflationen varje år och att det är en schablonmässig höjning för att ta hänsyn till stigande reallöner. Utskottet finner därför inte skäl att föreslå någon ändrad metod för uppräknings av skiktgränsen.

Utskottet avstyrker därmed motion 2023/24:2764 av Helena Lindahl m.fl. (C) om en ändrad metod för uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt.

Reservation

Metod för uppräknig av skiktgränsen för statlig inkomstskatt, punkt 2 (C)

av Helena Lindahl (C).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 2 borde ha följande lydelse:

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i reservationen och tillkännager detta för regeringen.

Därmed bifaller riksdagen motion
2023/24:2764 av Helena Lindahl m.fl. (C).

Ställningstagande

Regeringens förslag om att den lagstadgade inflationsjusteringen av den statliga inkomstskatten ska pausas innebär att gränsen för när statlig inkomstskatt ska betalas går vid inkomster om 51 000 kronor per månad, i stället för att höjas till inkomster om 57 000 kronor i månaden. Enligt regeringens uträkningar innebär det att 300 000 fler inkomsttagare kommer att betala statlig inkomstskatt 2024. Totalt kommer 1,1 miljoner löntagare att betala mer i skatt. I praktiken innebär det en skattehöjning för över en miljon hushåll med upp till 20 000 kronor. För att mildra effekterna av marginalskattehöjningen och samtidigt skydda skatteskalorna mot fortsatt godtycke bör uppräkningsmetoden framöver följa den genomsnittliga löneutvecklingen under föregående år, så som den beräknas av Medlingsinstitutet. Detta bör riksdagen tillkännage för regeringen.

Särskilda yttranden

1. Pausad uppräknning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (S)

Niklas Karlsson (S), Hanna Westerén (S), Patrik Björck (S), Ida Ekeröth Clausson (S) och Mathias Tegnér (S) anför:

Vårt land genomgår den svåraste ekonomiska krisen sedan 1990-talet. Inflationen har nått rekordhöga nivåer, svensk ekonomi krymper och arbetslösheten stiger. Det slår hårt mot hushållen. Vanliga familjer med vanliga inkomster får allt svårare att betala räkningarna. I välfärden är läget akut – värden går mot underskott som är större än under 90-talskrisen.

Regeringen har valt sin skattepolitiska linje. Redan i sin första statsbudget sänkte de skatterna för höginkomsttagare med 13 miljarder kronor. Under det gångna året har de remitterat förslag om att kraftigt sänka skatterna för de med allra högst inkomster, och i budgeten för 2024 har de presenterat ett förslag om ett ”lyx-rot” som varken kommer att avhjälpa byggkrisen eller stötta vanligt folk. Samtidigt befinner sig skolan och sjukvården i en allt djupare kostnadskris. För många brottsutredningar läggs på hög och för många skjutningar är ouppklarade. Det är helt uppenbart att välfärden och trygghetsarbetet behöver mer resurser – inte mindre.

Vi behöver fler lärare, poliser och sjuksköterskor – inte färre. Det kräver en stabil finansiering. Det är bra att regeringen har erkänt att det var orimligt att låta skiktgränsen för statlig inkomstskatt räknas upp kraftigt, samtidigt som behoven var stora, och det var möjligt att åtgärda det – vilket var vad man gjorde för 2023. Socialdemokraterna är positiva till att regeringen nu väljer att pausa uppräknningen nästa år, pengarna behövs till att stärka vanliga hushåll. Vi vill samtidigt påtala att trots att indexeringen av skiktgränsen pausas för 2024 kommer uppräknningen att vara större än löneökningstakten mellan 2022 och 2024 – höginkomsttagare kommer därmed att ha överkompenserats. Det är allvarligt att regeringens felprioritering i budgetpropositionen för 2023 har tvingat fram en nedskärningskris i sjukvården.

Med detta ställer vi oss bakom förslaget i propositionen om en pausad uppräknning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024.

2. Pausad uppräknning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (V)

Iлона Sztatmári Waldau (V) anför:

Regeringen föreslår att skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024 ska pausas. Det välkomnar Vänsterpartiet. Under 2023 räknades skiktgränsen upp, och de med högre inkomster kompenserades på så sätt för inflationen medan de med lägre inkomster fick dra åt svångremmen.

Uppräkningen av skiktgränsen som gjordes för beskattningsåret 2023 var historiskt hög. Det innebär att andelen som betalar statlig inkomstskatt under 2023 också är historiskt låg. Totalt lade regeringen 13 miljarder kronor på dessa skattesänkningar samtidigt som kommuner och regioner inte fick de statsbidrag som de behövde för att kunna upprätthålla välfärden utan nedskärningar. Vänsterpartiet välkomnar den pausade uppräkningsmetoden men delar inte regeringens förslag om att den ska finansiera andra skattesänkningar. Den pausade uppräkningsmetoden ska i stället användas till att förstärka välfärden. Vi avvisar det nya jobbskatteavdraget och menar att skattekyftan ska slutas för alla inkomster, såsom sjuk- och aktivitetsersättning, a-kassa och föräldraförsäkring. Det skulle innebära sänkt skatt för grupper med små ekonomiska marginaler. Med detta ställer jag mig bakom förslaget i propositionen om en pausad uppräkning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024.

3. Pausad uppräkning av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (C)

Helena Lindahl (C) anför:

I budgetpropositionen för 2024 föreslår regeringen att den lagstadgade inflationsjusteringen av den statliga inkomstskatten (den s.k. skiktgränsen) ska pausas. Förslaget innebär att en moderatledd regering för första gången någonsin genomför en kraftfull marginalskattehöjning genom att stoppa den automatiska uppräkningsmetoden av skiktgränsen för statlig inkomstskatt. Marginalskattehöjningen är dessutom så kraftfull att den motverkar det borttagande av värnskatten som Centerpartiet tvingade den föregående socialdemokratiska regeringen att genomföra. I praktiken innebär det en skattehöjning för över en miljon hushåll, med upp till 20 000 kronor. Marginalskattehöjningen drabbar också exakt den typ av kvalificerad arbetskraft i inkomstskikten strax över 51 000 kronor i månaden – läkare, unga ingenjörer, tandläkare, erfarna poliser, specialistsjuksköterskor som jobbar obekvämt arbetstid m.fl. – där kompetensbristen just nu är som störst. Skattehöjningen försvårar arbetet med att skapa kvalificerade välbetalda specialisttjänster i bristyrken med erfarna personer som stannar kvar och jobbar mer. Enligt Finansdepartementets egna beräkningar innebär skattehöjningen att antalet heltidstjänster minskar med 11 000. Dessutom leder marginalskattehöjningen på kort sikt till minskade och inte ökade skatteintäkter. För att mildra marginalskattehöjningen, särskilt för de många personer i bristyrken som ligger precis under skiktgränsen i dag och samtidigt skydda skatteskalorna mot fortsatt godtycke anser Centerpartiet, med hänvisning till vår budgetmotion för 2024, att uppräkningsmetoden framöver ska följa den genomsnittliga löneutvecklingen under föregående år, så som den beräknas av Medlingsinstitutet. För innevarande år skulle det innebära att brytpunkten skulle hamna på en lön på 52 000 kronor i månaden och att

regeringens skattehöjning för alla över skiktgränsen sänks med upp till 3 240 kronor per år.

För att värna en ordnad och sammanhållen budgetprocess avstår jag emellertid ifrån att delta i beslutet.

4. Pausad uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024, punkt 1 (MP)

Linus Lakso (MP) anför:

Miljöpartiet välkomnar att regeringen pausar uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt i år men vi anser att detta borde ha gjorts redan inför detta år. Den uppräknings som gjordes inför 2023 var mycket hög på grund av den höga inflationen vilket i praktiken innebar stora skattesänkningar för höginkomsttagare. Det var en felaktig prioritering i ett läge där många med lägre inkomster befann och fortfarande befinner sig i en tuff ekonomisk situation. Även välfärden står nu inför stora nedskärningar som en följd av att man inte tillfört tillräckligt med medel.

Miljöpartiet anser att det inte är prioriterat att i det rådande ekonomiska läget sänka skatten för höginkomsttagare. Vår prioritering är i stället att ge kommuner och regioner de ekonomiska förutsättningar som krävs för att undvika det stålbad som välfärden nu står inför. Med detta ställer jag mig bakom förslaget i propositionen om en pausad uppräknings av skiktgränsen för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2023/24:27 Pausad uppräkningsmetod för statlig inkomstskatt för beskattningsåret 2024:

Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i inkomstskattelagen (1999:1229).

Följdmotionen

2023/24:2764 av Helena Lindahl m.fl. (C):

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om uppräkningsmetoden i fråga om skiktgränsen för statlig inkomstskatt och tillkännager detta för regeringen.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

Förslag till lag om ändring i
inkomstskattelagen (1999:1229)

Härigenom föreskrivs att 65 kap. 5 § inkomstskattelagen (1999:1229)¹ ska ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

65 kap.**5 §²**

För fysiska personer är den statliga inkomstskatten på beskattningsbara förvärvsinkomster 20 procent av den del av den beskattningsbara förvärvsinkomsten som överstiger en skiktgräns.

Skiktgränsen bestäms med utgångspunkt i en skiktgräns på 490 700 kronor för beskattningsåret 2019.

Skiktgränsen bestäms med utgångspunkt i en skiktgräns på 598 500 kronor för beskattningsåret 2024.

För de därpå följande beskattningsåren uppgår skiktgränsen till skiktgränsen för det föregående beskattningsåret multiplicerad med det jämförelsetal, uttryckt i procent, som anger förhållandet mellan det allmänna prisläget i juni året före beskattningsåret och prisläget i juni andra året före beskattningsåret plus två procentenheter. Skiktgränsen fastställs av regeringen före utgången av året före beskattningsåret och avrundas uppåt till helt hundratal kronor.

Om en enskild näringsidkare enligt 1 kap. 13 § andra stycket har ett beskattningsår som inte sammanfaller med kalenderåret, ska den skiktgräns som gäller vid detta beskattningsårs utgång tillämpas.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2024.
  2. Lagen tillämpas första gången på beskattningsår som börjar efter den 31 december 2023.

¹ Lagen omtryckt 2008:803.

² Senaste lydelse 2019:1164.